

สรุปข้อมูลข่าวสารอุตสาหกรรมการบินของไทย ประจำเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ : ฉบับย่อ

แผนกวิจัยและพัฒนาธุรกิจการบิน สำนักวิจัยและพัฒนาธุรกิจการบิน สถาบันการบินพลเรือน

หลังจากที่ สำนักงานบริหารการบินแห่งชาติสหรัฐอเมริกา (Federal Aviation Administration - FAA) ได้เข้ามาตรวจสอบระบบการกำกับดูแลความปลอดภัยการบินพลเรือนของประเทศไทย ซึ่งผลการตรวจสอบจาก FAA อย่างเป็นทางการ ว่า ระบบการกำกับดูแลความปลอดภัยการบินพลเรือนของประเทศไทยไม่เป็นไปตามมาตรฐานระหว่างประเทศของอนุสัญญาว่าด้วยการบินพลเรือนระหว่างประเทศเกี่ยวกับการกำกับดูแลความปลอดภัยการบินพลเรือน ซึ่งมีผลให้มีการปรับลดระดับไทยมาอยู่ใน Category ๒ จากเดิมที่อยู่ในกลุ่ม Category ๑ ไปแล้วนั้น

ล่าสุด คณะกรรมาธิการแห่งสหภาพยุโรป (European Commission) ได้มีแถลงการณ์ EU Air Safety List ประกาศรายชื่อสายการบินที่ไม่อนุญาตให้ทำการบินในเขตสหภาพยุโรป เมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคมที่ผ่านมา โดยมีความเห็นที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทยว่า "No air carriers from Thailand were added to the Air Safety List at this time." หรือ "ไม่ปรากฏว่ามีสายการบินของประเทศไทยที่ถูกเพิ่มเติมในรายชื่อสายการบินที่ไม่อนุญาตให้ทำการบินในขณะนี้" พร้อมทั้ง ได้แถลงเพิ่มเติมว่า คณะกรรมาธิการแห่งสหภาพยุโรปและหน่วยงานด้านความปลอดภัยด้านการบินแห่งสหภาพยุโรป มีความปรารถนาที่จะร่วมมือกับหน่วยงานด้านการบินของไทยอย่างต่อเนื่อง ในอันที่จะส่งเสริมความปลอดภัยด้านการบินของประเทศไทย และจะกำกับติดตามอย่างใกล้ชิดถึงการพัฒนาการนับจากนี้ และถ้าหากจำเป็นซึ่งการปกป้องผู้โดยสารในอนาคตมีความจำเป็นต้องดำเนินการ คณะกรรมาธิการแห่งสหภาพยุโรปอาจนำเสนอที่จะรวมสายการบินของไทยจำนวนหนึ่งสายการบินหรือมากกว่านั้นรวมอยู่ใน Air Safety List ต่อไป

จากแถลงการณ์ดังกล่าว สายการบินของประเทศไทยก็ยังคงทำการบินเส้นทางบินไปยัง ๒๘ ประเทศ ที่เป็นสมาชิกสหภาพยุโรปได้ตามปกติ รวมทั้งการปฏิบัติการบินโดยใช้ชื่อเที่ยวบินร่วม (Codeshare) ไปยังประเทศยุโรป ทั้งนี้ ปัจจุบัน ประเทศไทยมีสายการบินที่ทำการบินไปยังประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป จำนวน ๒ สายการบิน โดยทำการบินเที่ยวบินประจำ ๑ สายการบิน ได้แก่ สายการบินไทย และเที่ยวบินเช่าเหมาลำอีก ๑ สายการบิน ได้แก่ สายการบินเอ็มเจ็ท

นอกเหนือจากการที่ไม่มีสายการบินของประเทศไทยที่ถูกเพิ่มเติมในรายชื่อสายการบินที่ไม่อนุญาตให้ทำการบิน ในขณะนี้ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ก็ได้ผ่านการตรวจประเมินมาตรฐานด้านความปลอดภัย จาก EASA และ EASA อนุญาตให้สายการบินไทยเป็นสายการบินของประเทศนอกสหภาพยุโรปที่สามารถทำการบินเข้า่านฟ้ากลุ่มประเทศสหภาพยุโรปต่อไปได้ (Third Country Operator: TCO) โดยมีผลตั้งแต่วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นไป ทั้งนี้ สหภาพยุโรปได้เริ่มอนุญาตให้ TCO แก่สายการบินนอกกลุ่มประเทศสหภาพยุโรปในปีนี้เป็นปีแรก และหากสายการบินใดไม่ได้รับอนุญาต TCO จะไม่สามารถบินเข้าสหภาพยุโรป ซึ่งจะมีผลตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

อย่างไรก็ดี การแก้ไขปัญหาด้านมาตรฐานการบินของไทยอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งการแก้ไขปัญหาข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญต่อความปลอดภัย (SSC) จากการตรวจสอบขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (ICAO) และการปรับอันดับมาตรฐานความปลอดภัยของ FAA จึงเป็นสิ่งที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนต้องร่วมมือกันดำเนินการโดยเร่งด่วน เพื่อฟื้นฟูความน่าเชื่อถือและเพื่อลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับอุตสาหกรรมการบินของไทย โดยเฉพาะการดำเนินการตรวจสอบและออกใบรับรองอนุญาตสายการบินใหม่ (AOC Recertification) จำนวน ๔๑

สายการบิน เพื่อให้ได้มาตรฐานตามที่ ICAO กำหนดในคู่มือการตรวจสอบ รวมทั้งเรื่องของการออกใบอนุญาตนักบินพาณิชย์

นอกจากนี้ สำหรับความก้าวหน้าในการเตรียมความพร้อมของไทยในการรับการตรวจสอบและกำกับดูแลระบบรักษาความปลอดภัยสากล (Universal Security Audit Programme : USAP) ของ ICAO ที่จะเข้ามาตรวจสอบในปี พ.ศ.๒๕๖๐ นั้น คณะกรรมการการบินพลเรือนได้มีมติอนุมัติ แผนรักษาความปลอดภัยในการบินพลเรือนแห่งชาติ (National Civil Aviation Security Programme - NCASP) ซึ่งเป็นแผนชาติที่เกี่ยวข้องกับระบบรักษาความปลอดภัยที่ยึดตามกรอบและแนวทางที่ ICAO กำหนดไว้

อย่างไรก็ตาม แม้ประเทศไทยจะถูกปรับลดอันดับมาตรฐานความปลอดภัยในการบินจาก FAA แต่การผ่านมาตรฐานการบินของ EASA ก็ช่วยให้สถานการณ์ดีขึ้นและส่งผลดีต่อธุรกิจการบินของไทย ดังนั้น ภาพรวมอุตสาหกรรมการบินในปี พ.ศ.๒๕๕๙ นั้น คาดการณ์ว่าจะยังคงมีแนวโน้มการขยายตัว แต่ปัจจัยเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมการบิน ได้แก่ การก่อการร้ายและภัยสงคราม, ภัยธรรมชาติขนาดใหญ่ และภาวะเศรษฐกิจโลก รวมทั้งการดำเนินการแก้ปัญหามาตรฐานการบินของไทยกรณี ICAO และการปรับอันดับมาตรฐานความปลอดภัยของ FAA

ส่วนภาพรวมอุตสาหกรรมการขนส่งทางอากาศในปี พ.ศ.๒๕๕๘ ที่ผ่านมา นั้น สมาคมการขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ (International Air Transport Association : IATA) ได้ปรับเพิ่มคาดการณ์ผลกำไรสุทธิจากภาพรวมการดำเนินการของสายการบินในปี พ.ศ.๒๕๕๘ เป็น ๓๓ พันล้านเหรียญสหรัฐฯ จากเดิมที่ได้คาดการณ์ไว้ ๒๙.๓ พันล้านเหรียญสหรัฐฯ เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๕๘ และได้คาดการณ์ภาพรวมอุตสาหกรรมการบินในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ว่าจะมีกำไรสุทธิเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ ๓๖.๓ พันล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยจำนวนผู้โดยสารตลอดปี พ.ศ.๒๕๕๙ จะเพิ่มขึ้นเป็น ๓.๘ พันล้านคน โดยแนวโน้มธุรกิจการขนส่งทางอากาศในปี ๒๕๕๙ นั้น ก็ยังคงเติบโตต่อเนื่องมาจากปี ๒๕๕๘

ภาพรวมอุตสาหกรรมการขนส่งทางอากาศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิคนั้น IATA คาดการณ์ว่า กำไรสุทธิจะเพิ่มขึ้นจาก ๕.๘ พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ในปี ๒๕๕๘ เป็น ๖.๖ พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ในปี ๒๕๕๙ นี้ แต่รายได้จากการขนส่งสินค้าทางอากาศยังคงชะลอตัว อย่างไรก็ตาม ชีตความสามารถในการให้บริการของสายการบินในภูมิภาคนี้จะเพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๖ ในปี ๒๕๕๘ เป็นร้อยละ ๘.๔ ในปี ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นผลจากการส่งมอบเครื่องบินใหม่ในตลาดประเทศอินเดีย อินโดนีเซีย และ จีน

ดังนั้น อุตสาหกรรมการบินของไทยน่าจะมีแนวโน้มเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับอุตสาหกรรมการบินของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และของโลก นั่นคือ มีแนวโน้มการขยายตัว ซึ่งก็สอดคล้องกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่คาดว่าจะเดินทางมายังประเทศไทยที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นในปี ๒๕๕๙ ด้วย อย่างไรก็ตาม ปัจจัยเสี่ยงก็ยังคงเป็นสถานะการแข่งขันทางธุรกิจที่มีความรุนแรงมาก ปริมาณการผลิตด้านผู้โดยสารที่อาจมากกว่าอุปสงค์การเดินทาง รวมไปถึงราคาน้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยาน

อย่างไรก็ตาม ปัจจัยสนับสนุนอุตสาหกรรมการบินในปี ๒๕๕๙ ประการหนึ่ง ก็คือ การเปิดให้บริการอาคารผู้โดยสารหลังที่ ๒ ของท่าอากาศยานดอนเมือง โดยอาคารหลังใหม่นี้จะให้บริการสำหรับผู้โดยสารภายในประเทศเท่านั้นโดยสามารถรองรับผู้โดยสารได้มากถึง ๒๒ ล้านคนต่อปี ส่งผลให้ท่าอากาศยานดอนเมืองมีขีดความสามารถในการรองรับผู้โดยสารเพิ่มขึ้นเป็น ๓๐ ล้านคนต่อปี ทั้งนี้ หากเปิดบริการเต็มรูปแบบแล้ว อาคารหลังใหม่จะช่วยลดความแออัดของผู้โดยสารภายในประเทศได้ถึงร้อยละ ๗๐ ของผู้โดยสารทั้งหมด

นอกจากนี้ การพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีและวิทยาการด้านการบินเป็นสิ่งสำคัญสำหรับอุตสาหกรรมการบินของไทย ล่าสุดนั้น บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด มีผลงานสิ่งประดิษฐ์ด้านการบิน ซึ่งได้รับรางวัลประกาศเกียรติคุณจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ในงานวันนักประดิษฐ์ประจำปี ๒๕๕๘ จำนวน ๒ ชิ้นงาน ได้แก่ ผลงานการวาดภาพพื้นที่การให้บริการจราจรทางอากาศด้วย Software Radio Mobile (สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศและนิเทศศาสตร์) และ ผลงานอุปกรณ์สำหรับป้องกันนกบินเกาะสายอากาศ Near Field Monitor ของระบบเครื่องช่วยเดินอากาศ (สาขาวิศวกรรมศาสตร์และอุตสาหกรรมการวิจัย)

ส่วนการศึกษาด้านการบินนั้น ล่าสุดได้มีหลักสูตรด้านการบินในสาขาใหม่ได้เปิดการเรียนการสอนขึ้นในสหรัฐอเมริกา นั่นคือ หลักสูตรในการควบคุมอากาศยานไร้คนขับ หรือ “โดรน” โดย FAA ได้คัดเลือกสถาบันอุดมศึกษาเพียง ๑๕ แห่ง เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของโครงการประสานความร่วมมือด้านวิชาการแห่งชาติ ในนามศูนย์ฝึกเพื่อความเป็นอัจฉริยะด้านระบบอากาศยานไร้คนขับ ซึ่งได้รับงบประมาณส่วนหนึ่งจาก FAA สนับสนุนด้านการฝึกฝนและวิจัย นอกจากนี้ ยังมีมหาวิทยาลัยท้องถิ่นอีกหลายสิบแห่ง ที่เปิดหลักสูตรการเรียนการสอนในการควบคุมโดรนโดยเฉพาะเช่นกัน ทั้งในระดับประกาศนียบัตรหรือปริญญาตรีในสาขาวิชาการปฏิบัติการระบบอากาศยานไร้คนขับ สู่ตลาดแรงงานเฉพาะด้านแล้ว

การฝึกอบรมในด้านการฝึกบังคับอากาศยานไร้คนขับ หรือ โดรน นี้ เป็นอีกหลักสูตรที่น่าสนใจ เพราะต่อไปในอนาคต โดรนจะมีบทบาทมากขึ้นในทุกอุตสาหกรรม ประกอบกับทางกรมการบินพลเรือน หรือ กทพ. ในปัจจุบัน ได้ออกประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง หลักเกณฑ์การขออนุญาตและเงื่อนไขในการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน ประเภทอากาศยานที่ควบคุมการบินจากภายนอก พ.ศ. ๒๕๕๘ ดังนั้น จึงควรมีการจัดการฝึกอบรมทางด้านนี้ ทั้งการควบคุมโดรนและกฎระเบียบการใช้งานโดรนที่ถูกต้อง

ความก้าวหน้าด้านการบินที่น่าสนใจอีกประการหนึ่งคือ การผลิตอากาศยาน “ฮอนด้าเจ็ท” ซึ่งบริษัท ฮอนด้าแอร์คราฟท์ คัมปะนี จำกัด ได้รับใบรับรองแบบอากาศยาน (type certification) จาก FAA เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

สำหรับในเดือนธันวาคม ๒๕๕๘ นี้ เรื่องมาตรฐานการบินพลเรือนของไทยยังคงเป็นประเด็นที่หน่วยเกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องให้ความสำคัญอย่างมาก แม้ว่าสายการบินของไทยจะยังสามารถทำการบินเข้าสู่สหภาพยุโรปได้ตามปกติ แต่การแก้ไขปัญหาข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญต่อความปลอดภัย (SSC) จากการตรวจสอบขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (ICAO) และการปรับอันดับมาตรฐานความปลอดภัยของ FAA จึงเป็นสิ่งที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนต้องร่วมมือกันดำเนินการโดยเร่งด่วน แม้ว่าแนวโน้มอุตสาหกรรมการบินของไทย ในปี ๒๕๕๙ จะมีแนวโน้มการขยายตัวให้เห็นตามแนวโน้มอุตสาหกรรมการขนส่งทางอากาศของโลกตามคาดการณ์ของ IATA แต่หากปัญหาดังกล่าวไม่ได้รับการแก้ไขก็จะเป็นอุปสรรคสำคัญได้

หากท่านต้องการข้อมูลสรุปข่าวสารอุตสาหกรรมการบินของไทยประจำเดือนธันวาคม ๒๕๕๘ ฉบับเต็ม สามารถติดต่อได้ที่ chaluntip@catc.or.th โดยกรุณาแจ้งชื่อ-สกุล หน่วยงานสังกัด และวัตถุประสงค์การขอใช้ข้อมูล เพื่อสถาบันการบินพลเรือนจะได้เก็บรวบรวมเป็นสถิติข้อมูลต่อไป

แหล่งข้อมูล :

เว็บไซต์สมาคมขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ

เว็บไซต์บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด

เว็บไซต์ข่าวของสื่อมวลชนต่างๆ

เว็บไซต์กระทรวงคมนาคม

เว็บไซต์กรมการบินพลเรือน

เว็บไซต์บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)

เว็บไซต์บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

Disclaimer : ข้อมูลในรายงานฉบับนี้จัดทำเพื่อใช้ประโยชน์ในกิจการของ สบพ. และเผยแพร่ทั่วไป โดยจัดทำขึ้นจากแหล่งข้อมูลต่างๆที่น่าเชื่อถือ แต่มีอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ หรือความสมบูรณ์เพื่อใช้ในการการค้าหรือประโยชน์อื่นใด สบพ. อาจเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงข้อมูลได้โดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ทั้งนี้ผู้ใช้ข้อมูลต้องใช้ความระมัดระวังในการใช้ข้อมูลต่างๆ ด้วยวิจารณญาณของตนเองและรับผิดชอบในความเสี่ยงเอง สบพ. จะไม่รับผิดชอบต่อผู้ใช้หรือบุคคลใดในความเสียหายใดจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว ข้อมูลในรายงานฉบับนี้จึงไม่ถือว่าการให้ความเห็นหรือคำแนะนำในการตัดสินใจทางธุรกิจ แต่อย่างใดทั้งสิ้น

